

Risk för diskriminering när socialtjänsterna i Västerbotten saknar tillräcklig kunskap om psykisk ohälsa

*Socialtjänsternas kunskap om rättigheter och behov för personer med psykisk ohälsa är otillräcklig. Detta trots att det rör en utsatt samhällsgrupp där alltför många känner sig dåligt bemötta. Det visar den enkät som *Din Rätt gjort* hos landets socialtjänster.*

-Vi beslöt oss för att granska hur kommunerna arbetar med bemötande och mot diskriminering då vi får ta emot många samtal från personer med psykisk ohälsa som känner sig negativt behandlade i kontakten med socialtjänsten, säger **Johanna Wester**, projektledare för projektet *Din Rätt* vid NSPH, Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa.

Din Rätts rikstäckande enkät visar att inte ens en tredjedel (32 procent) av de granskade kommunernas socialtjänster har handlingsprogram mot diskriminering som omfattar psykisk funktionsnedsättning. Knappt hälften (47 procent) av kommunerna har brukarråd där representanter för personer med psykiska funktionsnedsättningar finns med. Lite drygt hälften (54 procent) har fått kompetensutveckling kring bemötande kopplat till psykisk funktionsnedsättning. Mer positivt är att två av tre kommuner (67 procent) har genomfört brukarundersökningar med frågor om bemötande.

Enkäten sändes ut till socialkontoren i Sveriges 290 kommuner. 196 kommuner (66 procent) har svarat på hela eller delar av den. I Västerbotten har 12 av länets 15 kommuner svarat på enkäten.

Ta del av vår övergripande rapport [här](#).

- Det finns flera konkreta åtgärder som socialtjänsten kan göra för att komma till rätta med problemen, utan att det behöver kosta så mycket eller kräva stora arbetsinsatser. Det handlar framförallt om att skapa rutiner och att arbeta systematiskt mot diskriminering, säger **Johanna Wester**.

Det är viktigt att man arbetar aktivt med diskrimineringsfrågorna på alla nivåer för att undvika att personer som kommer i kontakt med socialtjänsten upplever sig orättvist behandlade. Det behöver inte alltid handla om diskriminering ur ett juridiskt perspektiv, men upplevelsen av att känna sig diskriminerad och förbisedd är allvarlig i sig. Det kan handla om så grundläggande saker som att behöva få hjälp att förstå innebörden i sitt myndighetsbeslut, eller att kunna få bli påmind om sitt möte på socialtjänsten med ett sms.

- Lyssna på dem som kommer i kontakt med socialtjänsten. Sätt tydliga mål och gör det till en vana att dokumentera hur både klienterna och personalen upplever att det fungerar. Det borde vara en rättighet att känna att också min upplevelse av socialtjänstens kvalitet är viktig, säger **Mårten Jansson**, mobiliseringsansvarig på NSPH, i en uppmaning till socialtjänstcheferna.

Just nu finns det dessutom statliga medel inom den så kallade PRIO-satsningen som kommunerna ska använda till att samla in och analysera uppgifter som rör livsvillkor, rättigheter och insatser för personer med psykisk ohälsa. Under åren 2016-18 får kommunerna i Västerbotten årligen 5,3 miljoner kronor för detta. Det ger dem en bra möjlighet att höja ambitionsnivån i arbetet med diskrimineringsfrågor.

Vi har analyserat enkätsvaren i vår undersökning och rankat kommunernas arbete med att arbeta systematiskt respektive praktiskt med diskrimineringsfrågor. Läs mer om vår enkät, hur vi rankat kommunerna och fördelningen av kommunernas PRIO-pengar [här](#).

För mer information kontakta:

Johanna Wester, projektledare för Din Rätt, 073-940 01 33, johanna.wester@nsph.se.

Johanna kan förmedla kontakt med personer som har egen erfarenhet av diskriminering på grund av psykisk funktionsnedsättning.

Mårten Jansson, mobiliseringsansvarig på NSPH, 073-940 22 78 och marten.jansson@nsph.se

Lisa Ringström, kommunikatör på NSPH, 072-857 15 81, lisa.ringstrom@nsph.se

Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa

Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa, NSPH, är ett nätverk bestående av tolv patient-, brukar- och anhörigorganisationer inom det psykiatriska området. Vi ser patienter, brukare och anhöriga som en oundgänglig resurs i vården, stödet och behandlingen. www.nsph.se